

★ 1 Onderstreep de voorzetsels.

- 1 Vlak voor de zomervakantie hadden we onze sportdag.
- 2 We gooiden ballen door korven en sprintten langs pionnen.
- 3 Om vier uur moesten we als laatste hardlopen rondom het veld.
- 4 Maar tijdens de wedstrijd kreeg ik plotseling steken in mijn zij.
- 5 Vlak na de finish plofte ik hijgend neer op het gras.

Dit ga je leren

Je leert hoe je **voorzetsels** in een zin gebruikt.

Dit moet je weten

Voorzetsels zijn vaak het eerste woord in een waar-deel of een wanneer-deel.

- Voorzetsels zeggen iets over de precieze plaats, richting of tijd.
- **Tijdens** de wedstrijd zat hij **op** de reservebank.
- De grensrechter loopt **langs** de lijn.

★ 2 Schrijf het goede voorzetsel op de lege plek.

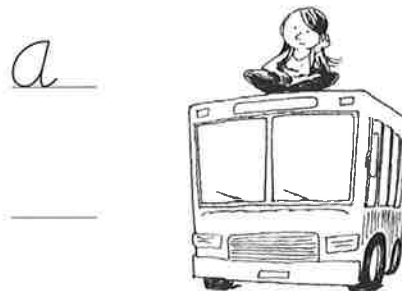
Kies uit: in in op na gedurende bij
tegenover tegen achter

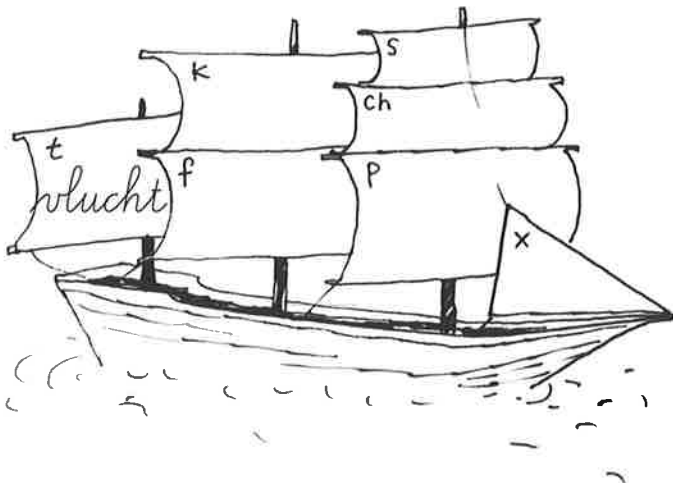
- 1 Twee sterke mannen, Marc en Anton, staan tegenover elkaar.
- 2 _____ hen staat de scheidsrechter.
- 3 Marc pakt Anton _____ zijn arm en trekt hem _____ de grond.
- 4 Daarna houdt hij hem _____ twintig tellen _____ de houdgreep.
- 5 De toeschouwers _____ de tribune juichen en klappen.
- 6 _____ nog geen minuut is Marc de winnaar en steekt hij zijn handen _____ de lucht!

3 In welke zinnen zijn de voorzetsels goed gebruikt?

Kies uit: A = bij allebei B = alleen bij a C = alleen bij b

- 1 a Harriët zit op de bus te wachten.
b Harriët zit in de bus te wachten.
- 2 a Ferdi slaapt het liefst onder zijn bed.
b Ferdi slaapt het liefst tussen zijn bed.
- 3 a We halen jullie tijdens drie uur op.
b We halen jullie rond drie uur op.
- 4 a We hollen over het strand langs de zee.
b We hollen langs het strand over de zee.

Dit ga je leren

Je leert regels voor het schrijven van **werkwoorden** in de verleden tijd.

Dit moet je weten

Sommige werkwoorden krijgen in de verleden tijd **-de(n)**, andere **-te(n)**.

- Eindigt het hele werkwoord min -en op een medeklinker uit 't kofschip x, dan komt na de stam **-te(n)**.
- Eindigt het hele werkwoord min -en niet op een medeklinker uit 't kofschip x, dan komt na de stam **-de(n)**.

Hij hoorde het fluitje niet.

En toen maakte hij een prachtig doelpunt.

★ 1 a **Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en.**

vluchten – bellen – roeien – rennen – kletsen – snoepen

b Kijk naar je onderstreepte letters. Is het een medeklinker uit 't kofschip x? Ja? Schrijf dan de stam van dat werkwoord in de zeilen.

★ 2 Schrijf het hele werkwoord op. Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en. Schrijf dan de verleden tijd op (stam + -de(n) of stam + -te(n)).

	hele werkwoord	verleden tijd
1 Straks start de training voor de junioren.	start <u>e</u> n	<u>start + te</u>
2 We stoeien eerst even wat met elkaar.	stoei <u>e</u> n	_____
3 Dan sprinten we drie rondjes om het veld.	sprint <u>e</u> n	_____
4 We luisteren dan naar een preek van tien minuten.	luist <u>e</u> ren	_____
5 We trainen zeker een uur lang.	train <u>e</u> n	_____

3 Schrijf het hele werkwoord op. Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en. Schrijf dan de verleden tijd op (stam + -de(n) of stam + -te(n)).

	hele werkwoord	verleden tijd enkelvoud
1 Bij PSV voetballen ze al zo'n honderd jaar.	voetball <u>e</u> n	<u>voetbal + de</u>
2 De voetbalploeg van Ajax hoort bij Amsterdam.	hore <u>n</u>	_____
3 De voetballers van ADO Den Haag sporten in de kleuren groen en geel.	sport <u>e</u> n	_____
4 In Arnhem gebruikt Vitesse het Gelredome om in te voetballen.	gebruik <u>e</u> n	_____

- ★ 1 Kleur het onderwerp rood.
Onderstreep het werkwoord.

- 1 Alja en Jelle wonen op een boerderij.
- 2 Caro woont in een gewoon huis.
- 3 Op de boerderij zijn koeien, kippen en katten.
- 4 Bij Caro thuis is een poes.
- 5 Alja en Jelle eten eieren van hun eigen kippen.
- 6 Caro eet eieren van de supermarkt.

- ★ 2 Doe de getalsproef.
Verander Alja en Jelle in Caro.

- 1 Alja en Jelle spelen bij Caro.

Caro speelt _____ bij Alja en Jelle.

- 2 Alja en Jelle bouwen een tent van lappen.

_____ een huis van stro.

- 3 Alja en Jelle kruipen de tent in.

_____ het huis in.

- 4 Daar vertellen Alja en Jelle moppen.

Daar _____ moppen.

- 5 Alja en Jelle lachen wat af!

_____ wat af!

- 6 Na afloop blijven Alja en Jelle eten.

Na afloop _____ eten.

- 3 Doe nu zelf de getalsproef.
Zet de zin die in meervoud staat in enkelvoud of andersom.
Verander je (jij) in jullie en we (wij) in ik.

- 1 Alja en Jelle zitten bij Caro in de groep.

Caro zit _____ bij Alja en Jelle in de groep.

- 2 De juf zegt: 'Vandaag moeten jullie een kijkdoos maken.'

De juf zegt: 'Vandaag _____ een kijkdoos maken.'

- 3 'Bedenk jij hoe het moet?' vraagt Alja aan Jelle.

' _____ hoe het moet?' vraagt Alja aan Jelle.

- 4 Wij tekenen de figuurtjes. Jullie schilderen de achtergrond.

_____ de figuurtjes. _____ de achtergrond.

- 5 Daarna plakken we de figuurtjes in de kijkdoos.

Daarna _____ de figuurtjes in de kijkdoos.

Dit ga je leren

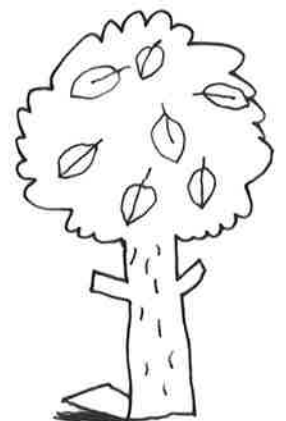
- Je leert hoe je de persoonsvorm vindt met de getalsproef.

Dit moet je weten

- Je kunt de persoonsvorm in de zin vinden met de getalsproef.
- Als het onderwerp verandert van enkelvoud (één persoon) naar meervoud (meer personen) of andersom, dan verandert de persoonsvorm ook. Dit heet de getalsproef.

Edith houdt van hockey. (getal = één)

Edith en haar zus houden van hockey.
(getal = meer)

★ 1 Welke afkorting hoort bij de woorden?
Trek een lijn.

1 door middel van	o.l.v.
2 met andere woorden	t.k.
3 zo goed als nieuw	d.m.v.
4 onder leiding van	enz.
5 enzovoort	m.a.w.
6 te koop	z.g.a.n.

★ 2 Lotte stuurt een sms'je. Maar wat bedoelt ze?
Onderstreep de afkorting. Schrijf op wat de afkorting betekent.

- Kies uit: bij geen gehoor   alstublieft
 of iets dergelijks   bijvoorbeeld
 in tegenstelling tot   dat wil zeggen

Lotte: 04/10/11, 11:12

Hoi Cedric Ik wil graag contact (i.t.t. jij?).
 D.w.z. dat ik je graag nog eens zie. Wil je
 a.u.b. iets laten horen? Een belletje bijv.
 B.g.g. spreek je maar iets in. Doen hoor!
 Ik ben een beetje verliefd op je (o.i.d.).

Dit ga je leren

Je leert wat een **afkorting** is.
 Je leert hoe je een afkorting maakt en wat een afkorting betekent.

Dit moet je weten

- Een **afkorting** is een korte manier om een woord of een groepje woorden op te schrijven.
- In een afkorting gebruik je meestal één of meer punten.

Opgeven voor hockey, zwemmen, voetbal **enz.**

enz. = enzovoort

Bellen tussen 6 en 7, **a.u.b.**

a.u.b. = alstublieft

B.g.g. kunt u een bericht achterlaten.

b.g.g. = bij geen gehoor

in tegenstelling tot

---

3 Cedric stuurt een kaart terug. De tekst past niet op de kaart.
 Maak afkortingen van de onderstreepte woorden.

Hoi Lotte,

Hier een kaart in plaats van (i.p.v.) een belletje.

Naar mijn mening (   ) is dit persoonlijker.

Ik vind je ook leuk, met uitzondering van (   ) al die afkortingen.

Met medewerking van (   ) de postbode, lees je dit zo spoedig mogelijk (   ).

Schrijf je me terug?

Ten gevolge van (   ) de kleine ruimte past mijn adres er niet meer op.